

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOLA.“

Êr banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

În ziua pogorîrii Duchului sfânt.

Astăzi serbăm evenimentul mare, prin carele vecinica petrecere a Mântuitorului Christos pre pământ, vecinica Domnului îngrijire și îndurare față de neamul omenesc se stabilește în lume pentru toate timpurile prin sfânta Lui biserică și prin darul preoției.

Astăzi se plinesce făgăduința Domnului. Duchul sfânt se pogoră asupra Apostolilor în limbi de foc; și Apostolii investiți cu putere de sus, cu puterea darului preoției, ieau asupra-și lupta cu „lumea“ și cu duchul „lumii“ pentru inaugurarea și realizarea împărăției lui Dumnezeu pre pământ, lupta pentru inaugurarea stăpânirii voinții lui Dumnezeu asupra modului de gândire și acțiune al poporilor.

Și poporile au mult de a mulțami sfintei zile de astăzi, și respective luptei inaugurate de Apostoli și continuate cu totă abnegațiunea și jertfa de biserică pentru luminarea și civilizațiunea neamului omenesc în spirit creștinesc.

Acestei neîntrerupte lupte a bisericii pentru inaugurarea stăpânirii voinții lui Dumnezeu asupra modului de gândire și acțiune al poporilor sunt a-se mulțami toate progresele, cu cari se laudă lumea de astăzi.

Acestei lupte are a mulțami și poporul român ceea ce are astăzi.

Sântem cu toții deplin conscii de acesta. Multele griji și necazuri însă, cu cari ne-a fost data să luptăm în timpul de față, așa se pare, că din când în când se încercă a-ne înstrăina de strămoșesca și tradiționala noastră credință în puterea de viață și în marea și dumnezeiesca misiune a bisericii întru dezvoltarea și ridicarea poporului nostru.

De aceea ne sânt totdeauna binevenite sfintele zile de sărbătoare, în cari ne întărim și ne inspirăm de Duchul Domnului, ca inspirați de acest sfânt Duch să putem continua opul cel mare, la carele ne-am angajat: de a stărui zilnic, ca voința cea vecinică și nestrămutată a lui Dumnezeu se conducă în măsură tot mai mare destinele, viața și dezvoltarea poporului nostru.

Poporul român și-a identificat din bătrâni viața și dezvoltarea sa cu legea strămoșesca.

Faptul acesta însemneză, că la noi întregă viața și dezvoltarea este strâns legată de credința în Dumnezeu și de modul, cum vom sci să alimentăm, și să mărim în popor credința în Dumnezeu.

De aceea ne este scumpă această sfântă zi, pentru că întrinsa vedem pre marita minune, prin carea se încetățenește pe pământ vecinica îndurare și îngrijire a lui Dumnezeu față de neamul omenesc.

Astăzi prăsnuim formarea celei dântăi comune bisericesci în Ierusalim. Astăzi se instalază sfânta biserică cu puterea ei dumnezeiesca. Astăzi se arată omului puterea darului preoției.

Și noi poporul român, popor eminaminte creștin, ținem și datorim mult divinității bisericii și divinității darului preoției. În credința în această divinitate a darului preoției, în credința în această divinitate a bisericii vedem ridicarea și înaintarea noastră pe toate terenele vieții.

Avem astăzi trebuință de o înaintare mai repede, decât ori când altă dată. Și nu ne putem îndoi nici pe un moment, că nu ne va succede înaintarea, pe carea o dorim, pentru că adenc este imprimat în mintea și inima noastră adevărul evanghelic: „tote se pot credincioșilor.“

De aceea, ca să-nu ne seducă, și să-nu ne abată nici un fel de împrejurare dela credința noastră, — sunt așezate sfintele sărbători. Ni-se dă într'ênsele și printr'ênsele chraza spirituală-morală, carea să-ne apere de ori ce soiu de ispită, și carea să-ne conducă cu sporiu și cu deplin succes în calea noastră spre perfecțiunea creștină.

Sărbători fericite !

Esamenele în scólele noastre confesionale.

În situațiunea, în carea ne găsim astăzi și în situațiunea, ce ni-se crează prin proiectul de lege referitoriu la regularea salarelor învățătoresci, fie-care pas, și fie-care dispozițiune referitoare la scóla trebuie să fiă un pas înainte pentru întărirea și susținerea caracterului confesional al scólelor noastre.

Și fiindcă ne găsim tocmai în timpul, când se încep a-se ține examenele de veră ale scólelor confesionale din întregă Metropolia, profităm de ocaziune spre a aminti următoarele :

Este prescriș, și este datină, ca examenele în scólele noastre confesionale să-se țină sub conducerea părinților protopresviteri și inspectori școlari, pentru ca în modul acesta superioritatea școlară să aibă ocaziune a-se convinge despre sporiul, pe carele din an în an îl fac scólele noastre într-o creștere și luminarea poporului.

Și aflăm cu plăcere, că de astă dată, unii dintre părinții protopresviteri atât din părțile noastre, cât și din archidieceza transilvană, profitând de ocaziunea de a conveni cu poporul la fața locului în fie-care comună, au dispus, ca în ȕilele, în cari vor merge în comunele din tract pentru ținerea examenelor, comitetele parohiale să-se întrunescă în ședință, și în acele comune, unde salarele învățătoresci nu sânt în suma minimală de 300 fl. v. a. se pertracteze cu comitetele parohiale asupra mijlócelor și isvórelor de venit, prin cari și în aceste comune să-se pótă ameliora și ridica salarele învățătoresci la suma de 300 fl v. a.

Este trebuință în tot locul de a-se face acésta de urgență, pentru ca să putem preveni ori ce eventualitate, și să putem salva în fiecare comună caracterul confesional al scólelor noastre.

În ceștiunea regulării salarelor învățătoresci suntem puși astăzi în fața unei greutăți atât de mari, precum n'am fost dóră nici odată. Și fiindcă vorbim de acésta greutate amintim aici cuvintele unui bărbat de înaltă pozițiune rostite cu ocaziunea primirii unei

deputațiunii, carea mersese la dânsul, ca să-l bineventeze. Acel bărbat ȕise adecă deputațiunii următoarele : „Sciu, că la voi în țeră chiar acum treceți prin o luptă din cele mai grele. În fața acestei lupte vă amintesc însé un lucru, și anume : că greutățile și necazurile oțélesc și întăresc pe ómeni, și am nădejde, că Dumneȕeu vă va ajuta, ca să treceți și prin acésta luptă biruitori.“

Avem deci nădejde și noi în Dumneȕeu, în zelul organelor noastre bisericesci-școlare, și în dârnicia poporului nostru, că lucrând cu bună rânduieală și din vreme, vom puté ridica în fiecare comună salariul învățătoresc la suma minimală de 300 fl. pentru că acésta o pretinde cel mai mare interes bisericesc și național al nostru.

Astfel procedând părinții protopresviteri și inspectori școlari cu ocaziunea ȕinerii examenelor din anul curent, pe de o parte biserica și poporul va avé ocaziune să se convingă despre sporiul făcut de scólele noastre în decursul anului curent, ér pe de alta vom avé ocaziune a studia și afla mijlócele, ca și în comunele mai mici să putem ridica salariul învățătoresc la sume de 300 fl.

Astfelu vizitarea comunelor din partea părinților protopresviteri în anul acesta este de un deosebit interes și de o deosebită valóre.

Fântâna banilor.

(Seriere populară.)

Sunt multe némuri de ómeni în lume dar ném ca Românul mai ba se afli pe fața pământului. Cu Românul în multe privințe nu este lucru de glumă. Când se pornesc spre bine, se duce înainte de nu-l mai poți ajunge, și veȕi cu ochii, cum se înalță, și sporesce în tóte, de ȕi-este dragă lumea se te uiȕi la el ; dar apoi, când începe a-o da spre réu — să ferescă Dumneȕeu și pe dușmani — se duce, duce, de nu-l ajungi nici cu caii lui săntul Ilie, până se prepădesce și se omóră.

Și bine este, când i-merge omului bine. Și-apoi unde în lume se găsesc nebuni, cari se nu dorescă să-le mérgă bine ? Cu Românul însé, se vedeți, parecă este altă potcă, altă mánie a lui Dumneȕeu. El săracul acum de multă vreme tot la bine gândesc, și tot pe acesta îl aștéptă ; dar binele, óspe bléștémat, bată-l pécatele lui, se pare că și-a pierdut piciórele nu mai vine să-ajungă și pe la noi. Și lucru de minune, dacă îl-și veȕi că se apropia ici colea de casa câte unui om de ai noștri, vine așa de încet de gândesci, că a zăcut noue ani de lingóre. Apoi de, și dacă întră în casă, n'are astémper. Pare că nu-l ține locul. Acum nu-i place una, acum

i-este greu de alta, până când într'o bună dimineață te trezesci c'a sburat din casă. Și când ți-a scăpat odată din casă, poți se tot alergi după el. Acum nu mai este beteg ca mai nainte, s'a făcut sănătos ca pétra, și fuge mâncând pământul.

Ce se mai fiă și asta? „Săracă lume, ăic bătrânii, bine era mai nainte vreme. Atunci era lume bună. Ómenii aveau mulțime de vite-n bătaură, podul era plin de bucate, ér în casă se îmbuiba îndestularea. Acum însă parecă au mâncat vitele lupii, bucatele șorecii și gărgărițele, ér îndestularea parecă o-a dus apa în altă țără, și în locul lor parecă s'a cununat Românul cu necazul și cu sărăcia, de nu mai póte scăpa de ele.“

Mănec-o focul sărăcie! Mare potcă mai este ea pe lumea acésta. Unde te vei duce, în tot locul îți sare în spinare, și-apoi nici în călindariu nu poți scăpa de ea. Pare că n'au alt lucru nici domnii, cari fac călindarele, decât se ne vorbescă tot de necaz și de sărăcie, ca și când ele n'ar fi tot cu noi, și nu le-am cunosce, peritule-ar fi fost numele acestor dóue din lume pentru vecii vecilor. Nu scie omul ce se mai dică. Bagsémă și domnii sunt săraci, și sciend unde-i stréng curelele, vreau să-și verse focul dela inimă. Ori apoi dóră vreau să se îmbogățescă, și se ne îmbogățescă și pre noi, scriind multe și mărunte, ca se mai cetim și noi de necaz, și se ne mai desceptăm și luminăm.

Póte fi, pentrucă să veđi, când zugrăvesci pe ucigă-l crucea mai negru, de cum este, de multe ori se întemplă, că scii se te feresci mai bine de el. Așa va fi și cu călindariul, se mai vorbim și aiffel. Când tot cetesci, cât este de rău sărac, și cât este de bine, când ai ce-ți trebuie — te succesci, te amăresci, și în necazul și amărăla ta te lovesci cu capul de pragul cel de sus, și-l veđi apoi și pe cel de jos. Astfel ușor se póte întempla, să-ți vină mintea la cap, și astăđi se te lași de o prostiă, mănec de o nebuniă, ér poimâne poți se te trezesci, că în loc se te tăvălesc la vale pe povernișul, pe carele ai apucat; deodata te veđi, că ai făcut un paș la deal, unde deasupra șede binele pe tronul său, ca și un împérat, încungiurat de plăcere, bucuriă și fericire.

Dealul acesta este înalt, fórte înalt, chiar cel mai înalt din lume. Suișul este greu și obositoriu. Pe el suflă o mulțime de vânturi aspre, cari te mână acum într'o parte, acum în alta. Apoi mai sunt și o mulțime de fiéră sălbatică, cari dacă nu ești bine armat, te mușcă, și te mânăncă de viu. Cu tóte acestea sunt ómeni, cari sciu se stea împrotiva vântului, scin să se bată cu fiérelle sălbatică, și cu sudóre și cu trudă multă se înalță la vârș, unde curge lapte și miere, unde paserile cântă, de-ți iea auđul, unde te îmbată mirosul cel dulce al florilor, de unde tóte durerile au fugit în altă lume, și unde, cel ce a ajuns odată, s'a înalțat pentru totdeuna deasupra tuturor necazurilor.

Acolo sus este bine, bine fără sfârșit. Dar stăi neșorvle, nu începe a sbura, că n'au toți ómenii aripi să te urmeze. Rămâni mai pe jos, pentrucă pe jos sunt păcatele, păcate multe și grele, de cari nu poți scăpa cu una cu dóue.

Apoi de, dacă este vorba așa se ne oprim aci, se ne facem puțin socotéla, și adecă se vă spun, că cele scrise aci nu sunt poveste; ci tóte s'a întemplat pe pământ, aici jos unde sunt păcatele, și étă cum:

Nu de mult trăia în satul Lobodă popa Sofronie și dascalul Gușă. Amândoi erau ómeni bătrâni și cu rënduiélă bună, și se înțelegeau de minune unul cu altul. Popa Sofronie era un bătrén frumos, cu barba albă, ca argintul. Nu învățase multă carte în tinerețe, pentrucă pe timpul, când a umblat el la școlă, nu se scia de atâtea scoli, și învățături ca astăđi. Cu atât mai mult învățase el, dupăce s'a facut popă. El ținea tóte novelele, și cumpérase tóte cărțile din lume; și ori când îi intra cineva în casă, îl-afla tot cu cartea-n mână.

Apoi nu se mulțamea numai cu cartea și cu învățatura din carte. El învățase mult în școlă vieții. El în tótă ăiua învăța câte ceva din aplecările, din datinele și durerile poporului. Dar nici nu i-a fost lucru înzédar, pentrucă și scia tóte, și ori-ce l'ai fi întrebat, la tóte scia să-ți dea sfat și povață bună, de se mira lumea de el. Apoi în biserică, când începea slujba, ți-era mai mare dragul să-l aúđi, avea un glas pe cât de frumos și mângăios, pe atât și de puternic, de când cetea evangelia, îl-înțelegeau tóte babele surde. Nici dascalul Gușă nu se lăsa cu una cu dóue. El nu pré era bun de învățatură-n școlă, dar de cântare în biserică mai ba se affi ca el. Când începea dascalul Gușă se cânte cheruvicul, și-o lua puțin cam pe nas după cântarea grecescă, gândei, că stă să se înalțe până la nori. Apoi să-l fi veđut pe la pomeni și pe la ospete. Atunci i-se deslega organul și mai bine. Avé un glas ca o laută. Cânta sus, cânta jos, și cum vrea el; dar la ómeni le plăcea, și toți diceau, că popă și dascal ca la noi nu este în șapte varmeghii.

La pomeni și la ospete, la ómenii mai de frunte din sat mergea și popa Sofronie din când în când. Dar el nici nu mânca, nici nu bea; ci după-ce binecuvénta masa după datina bătrână, mai vorbea cu ómenii de una séu de alta, și apoi se ducea acasă. Dascalul Gușă d'abia apuca să-l vada pre părintele dus din casă, pentrucă scia, că de câte ori rămâne singur, este el cel mai cinstit și mai veđut între ómeni. Apoi adevérul vorbind i-mai plăcea se și închine de câte dóue trei ori cu păharul, nu dóră că ar fi fost vre un om bétoriu; dar pentru-că el era dascalul satului, și așa credea, că se cuvine se dică la pomană: „să ierte Dumnezeu pe răposatul“ și altele; ér la ospete: „să trăiescă mirii și socri mari și mici și nuntași toți.“

Așa și-petrecea bietul Gușă ăilele una după

alta, și se nu gândescă cineva, că de sburdad o făcea el asta; ci de, și el era om, și se vă spun drept în casă n'avea pace și linisce. Avea o dascăliță mai rea, decât o scorpiă și urită foc, de poteai se sparii paserile din grâu cu ea. Nu era însă destul cu atâta, mai avea și o gură rea, ca o melință stricată. Când se punea cu gura pe Gușiă, s'eracă lume, alt om de omenie s'ar fi dus, să-și p'erdă urma. Bietul dascal însă tăcea, și le înghița pe tôte, și numai atunci era vesel, când n'o aușia, și n'o vedea.

Se plângea de multe ori cătră câte un cunoscut, dar numai cam în taină, pentrucă nu voia se scie lumea, de ôre-ce avea și el o fetișoră, și n'ar fi vrut să și facă nume rău la casă, și să-și strice norocirea fetei. Asta era apoi și pricina, de umbla el cu atâta sete pe la pomeni și oștețe, ca să se mai răsbune, și să-și mai uite de necazurile vieții.

* * *

Dascalul Gușă nu scia tocma multă carte, era însă și el, cum erau toți dascalii de pe vremea lui. Dar ce scia, învăța pruncii cu drag, și ce nu scia, i-mai ajuta părintele, carele încă venea mai în tótă ziua la școlă, și învăța pruncii. Astfel din școlă lui Gușiă au eșit mulți învățați și cărturari.

Popa Sofronie însă a fost un om rar. Nu pregeta la nimic, și tôte gândea, ca să le facă mai bine chiar, de cum cere pravila preoției. N'ar fi lăsat se trecă o singură zi, lăsată dela Dumneșeu, fără se învețe, și fără se îndrepte pe poporeni sei. La s'erbători și în dumineci totdeuna ținea cuvântări și învățături în biserică, ér ómenii îl ascultau bucurosi, pentrucă văduseră, că ascultând de el totdeuna le-a m'ers bine. În astfeliu de zile se mai adunau apoi ómenii după améđi și la școlă, la divan; și popa totdeuna era cu ei. Aci se vorbeiau multe de tôte. Unii spuneau una, alții alta, și părintele i-asculta pe toți, să vadă, cum gândesc, și ce voesc, apoi se le p'otă spune și d'ensul parerea sa, și cum crede el, se începă, și se facă, ca se reesă lucrul bine.

Sfatul bun, povestea vorbii, nu strică nici odată. Dar bine se luăm aminte: sfatul, ca se fie bun, trebuie să-l ai dela început, până când nu te-ai apucat de lucru; ér dacă nu-ți poți da însuși sfat, apoi bine este, ca se întrebă pe cineva, pe carele îl cređi mai priceput, decât tine.

Să țineți însă bine minte, că nu este cu cale a-te lua ușor după sfatul nimenui, pentrucă cel ce te sfătuește, nu cunoște totdeuna necazurile tale, și nu p'ote se scia, unde te d'ore; și după ce ai auđit dela cineva, că ce să faci, si cum să dregi, să te întrebă de nou, că ôre potrivește-să, ce ai auđit cu necazurile tale, și dacă se potrivește, apoi să-l urmezi, ér dacă nu, se faci tot cum scii tu.

Popa Sofronie nici odată nu le spunea, ce voiesce deodată, când 'l-întrebau ómenii de sfat; ci totdeuna îi-lăsa, să-și bată ei însiși capul, cum ar fi mai bine și mai cu cale, și numai după ce vedea, că nu o apucă pe calea cea bună, atunci le spunea și părerea lui, și apoi nu le đicea numai, că se facă așa, și nu altcum; ci le și ar'eta, că pentru-ce este mai bine, se facă, cum le spune d'ensul, și nu cum gândesc ei.

Într'o Dnminecă după améđi venise la divan la școlă și Stancu Guralivul. Ómeii îi điceau așa, pentru că se ținea mai priceput, și era mai mare în gură ca toți. Când s'apuca de vorbă, nu se lăsa cu una cu d'oue, spunea, și toca multe și m'erunte, de demulte ori și-s'era să-l mai ascultă. El fusese cătană, și umblase multă lume și ț'era, și gândea, că la cei ce n'au fost cu el, pe unde a umblat, le p'ote spune, ce voiesce, că-i cred tôte. Multă vreme i-au și cam cređut ómenii multe din cele ce le-a spus; dar istorisindu-le odată, că el a fost până la marginea pământului, de unde, dacă ar fi făcut numai încă un pas, ar fi căđut în pr'epastia, și s'ar fi pr'epădit — au început ómenii a-l lua în r'is și bățjocură.

Cu tôte acestea nu tăcea, și venind și la școlă la divan începă a-s'ea lua în vorbă cu bir'ul, đic'nd că porția este pré mare, că bir'ul nu face lege bină la ómeni, cum a văđut el prin alte ț'eri, că izlazul satului este pré mic, că dascalul este b'etrân, și nu scie învățăturile, cari au eșit acum, că carnea este pré scumpă, și bucatele pré eftine, și că domnii din orașe fac ce voiesce, ér poporul tace și plătesce, și altele. Bir'ul și jurații satului auđind acestea dela Stancu începuseră a-s'ea necăji și a-i răspunde și ei cu gură și mai mare, și de n'ar fi fost părintele față, cine scie ce s'ar mai fi potut întembla. Părintele însă i-linisci îndată, și apoi le đise:

„Lăsați-me pe mine, se vorbesc eu cu d'ensul. Cred că ne vom înțelege și de astă-dată.“ Apoi întorc'ndu-se cătră Stancu, i-đise: „Bine dragul meu așa se fie, cum đici tu; dar uite, să-ți spun și eu una și bună. De ne vom sparge noi capul, cum vom vrea, nu putem noi schimba lumea și mersul ei, nici n'o putem mâna cu umerii nici înainte, nici înapoi. Este drept, că porția este cam mare și anii mai mult răi, decât buni, dar se mai fii încă odată așa de mare, pe cât ești, și să te puni cruciș și curmeđiș, tot nu o vei face mai mică. Dacă vrei însă, se nu și-se pară mare porția, apoi plătesce-o la vreme, ca să nu trebuéscă, se platesci după ea și cametă și cheltueli de esecutiune și altele. Atunci i-vedé, că nu este porția așa de mare, ca se n'o poți plăti. De o vei lăsa însă neplătită din an în an, apoi în adev'er, că este pré mare, și nu o poți plăti. Atunci este gata potca, pentrucă cei ce vin cu doba la casă, nu sciu nici de glumă, nici de milă; ieau și v'end tot, pe ce pot pune mâna. Astfeliu leacul cel mai bun pentru porția este, se taci, și se plă-

tesci la vreme. Lege mai bună ca acésta nu-ți pôte face nici un domn și nici o judecată din lume.

„Dar sê ve mai spun una: Voi tot într'una diceți, că porția este mare, dar ca se ve poteți face înșivê judecată, și se vedeți dacă aveți drept séu nu, sê ve intrêb și eu un lucru. Ce gândiți, când ați trăit voi mai bine, pe timpul, când erați iobagi, și lucrați la domniă din și până în nópte fără nici o plată, când făceați robote, plăteați dijmă, și nici o dată nu sciați, nici ai cui sunteți, nici ce aveți; ori acum când vă culcați, și vă sculați, când vă place, lucrați, când aveți voiă, mâncați ce aveți, și când vă vine pofta, și preste câștigul vostru sunteți stêpâni, și faceți cu el ce voiți?

„De bună sémă voi toți cei bêtrâni, când ve veți aduce aminte, de câte ați suferit pe timpul iobăgiei, cu toții veți dice, că cu tôte greutățile vieții de astăzi totuși trăiți mai bună lume acum, decât cum ați trăit mai nainte.

„Așa este părinte“, răspunseră cu toții. Numai Stancu tăcea, și se părea că clocesce ceva în el, dar nu-i venia la socotéla, se spună ce voiesce.

„Ai și mai departe, Stancule, adaoșe popa, că birêul nu face lege bună, și dacă ași gândi și eu ca tine, și eu ași dice tot așa, că dêu, rêu face chinezul, când poruncesce celui datoriu sê-și plătescă datoria. Dar sê te mai întreb una, ce gândesci, dacă ar fi așa, cum vréi tu, apoi s'ar mai gasi în lume nebuni, cari sê-ți dea ție bani imprumut, când ești la necaz și nevoie, cum și-a a dat Ghiță Puiu, când ai venit astă tómnă din cătănie, ca se-ți poți cumpêra boi, se lucră, și sê nu-ți rămână pământul pârlog?

„Ba nu părinte, dar mă dóre inima, când gândesc, că trêbue sê-i plătesc și cametă după bani.

„Asta este buba, și se popa, apoi stăi puțin, că gășesc eu și pentru asta leac. Tu scii bine, că Ghiță Puiu n'a furat banii, nici nu i-a gășitu; ci a muncit pentru ei, și a înghițit multe noduri, până când i-a adunat cu cruceriul, ca se și-i pótă da ție grămadă. Apoi munca aceea a lui trêbue sê i-o plătesci tu, până când sunt banii la tine. Asta este camăta.

„Și dacă vréi, ca pe viitor sê nu mai pățesci, ca omul din poveste, adecă sê gândesci, când capeți banii, că și-a fătat vaca, ér când trêbue sê-i plătesci, că și-a murit vițelul: apoi leacul cel mai bun este, sê nu mai ieai imprumut nici odată, și sê-te feresci de datoria, ca de riie. Lege mai bună ca asta nu-ți pôte face nici un domn din lume.

„Tocmai așa este apoi și cu tôte celelalte lucruri, câte mi-le ai spus.

„Islazul satului este adevêrat, că este prea mic. Dar dacă este așa, și vreți sê-l faceți mai mare, apoi haidați, sê punem cu toții umêr la umêr și sê-l facem cât voiți voi de mare.

„Și s'ar poté óre una cu asta, întrebă chinezul. Cum se nu se pótă, răspunse părintele. Ce nu se pôte face în lume cu voiê și cu rânduiełă bună. Este pământ destul în lume și în țară. Voi vedeți cu ochii, că chiar acum se vënd destule puste. Sê cumpêrăm și noi o pustă pe sêma satului, ori pe sêma bisericeii, și-apoi potem, se avem islaz, cât vom vera de mare.

Aci tăcură toți. Intr'un târziu însê și se chinezul: „Bine părinte, bun lucru ne-ai spus, dar se me ierti, și sê-ți fie fața cinstită, mie-mi este témă, că cu cumpêratul pusteii am pațito, ca țiganul cu plăcintele. Bietul om a cređut multă vreme, că muierea lui numai de aceea nu-i face plăcinte, pentru că nu voiesce; dar batând'o odată și dicându-i țigana: lasă-me bărbate dragă, că dacă ar fi faină, precum nu-i slănină, ce mai placinte și-ași face, — a vêđut și el, că pentru ca se mânânci plăcinte, nu este de ajuns numai bunăvoința, ci se mai cere câte ceva.

„Așa o vom păți și noi cu pusta. Noi toți am voi, dar pe voința nóștra nu vinde nimenea puste. Deci fă bine părinte, și ne spune, că de unde se luăm banii?

„Din fântâna banilor, răspunse popa.

Mare lucru va mai fi și acesta, gândeau în sine bieții ómeni. Nu sciau, ce sê facă, sê credă, și sê-se bucure, ori sê gândescă, că este numai vr'un meșteșug al părintelui. Stancu însê, ca mai vielén indată incepù a dice cu glas mare: „Aoleo părinte se-ți dea Dumneđeu sănătate și vieță, fă-ți milă și pomană și cu mine. Spune-mi, te rog, și-ți sãrut mâna, unde este fântâna banilor, sê mă cufund și eu odată în ea până din sus de crescet, sê-mi înglod odată mânilé în bani, și sê-mi ieau căți îmi trêbue ca se nu le mai duc dorul, ca până acum.

Popa însê tăcea, și-i lăsa se-și frământé ei capetele, și se vadă, ce vor mai dice, și ce vor mai face.

Banul, povestea vorbeii, este ochiul dracului. Bine a și, cine a și: sê nu faci nici odată dinți lungi flãmêndului, spunându-i că-i vei dá pâne, dacă nu i-o poți dá când i-vorbesci de ea; dar nici se nu-i vorbesci sêracului de bani, dacă nu-i poți sê-i dai, și încă iute și de grabă, pentru că altcum poți s'o pățesci. Banul este buruêna blêstemată și marfa afurisită. Când nu-l are omul, tot la el gândesce; dar când i-l prinde-n mâna, și-a uitat, cât era de reu ieri, când nu-l avea, și așa astăzi îl dá pe una, carea nu-i trêbuesce, dar este bună se o ai la casă, mâne pe alta, fără de carea ar poté fi, dar este frumos se o ai în ocol; ér poimâne, când se cumperi mălaiu la prunci, stai se sari în sus de necaz, ai scii sê cumperi, și ar fi și mălai de vëndare, dar bani nu-s ca-n palmă, ér acasă plâng pruncii de fôme, de gândesci, că-te ieau ađul.

(Va urmă.)

D I V E R S E.

† *Necrolog.* Cetind mai de multe ori cu cea mai mare plăcere epistolele parochului bătrân apărute până acum în prețuita noastră foie „Bis. și Școlă“ totdeauna aceste au făcut bună impresie asupra mea pentru povețele cele frumoase pastorale ce le împărtășesc. La aceste povețe totdeauna mi-a venit în minte dicala poporului nostru: ferice de casa, în carea este un bătrân. Dar durere! că bătrânii nostri preoți încep a-se rări dintre noi, lasându-ne ași unul, mâne altul, mutându-se din mijlocul nostru la cele vecinice.

Un astfel de preot bătrân, Manasiu Neiculescu, din Toc a încetat din viață acum la 9 Maiu v. trecând la cele eterne în etate de 74 ani, și în anul al 47-lea al păstoririi, lăsând în cel mai profund doliu pe neconsolabila s'a soție Anisie, pe sora sa Elena, mai multi nepoți, consăngeni, și amici, ér comuna bis. Toc și-a pierdut păstoritul bun și însuflețit, ce atâtia ani cu iubire l'a fost păstorit. Rămășițele pămîntesci ale defunctului s'au depus spre odichna eternă Marți în 11 Maiu v. cu solemnitatea cuvenită. Servitul funebru a fost oficiat de 5 preoți: P. Vesa din Roșia, Alexandru Lazar din Corbesci, Iosif Cimponeriu din Petriș, Alesiu Vesalonu din Ilteu și Nicolau Popoviciu din Soborșin, în ființa de față a întreg poporului, carele venise cu lacrimi de durere, să-și iea rămas bun dela bunul lor păstoriu. Cuvântarea funebrală fû rostită de părintele Iosif Cimponeriu, carea stôrse lacrimi din ochii poporului; ér cântările rituali le esecută corul școlarilor mai mărișori din Soborșin, al căror vrednic învățatoriu Protasiu Givulescu nu cruță ustenela, ci alergă în comuna sa natala cu acest chor înainte, ca în chipul acesta să-și dea și el ultimul tribut de recunoștință și venerațiune față de acest bătrân preot. — Fie-i țerina ușoră și Dumneșeu să-l odichnescă! — Un preot.

* *Reformarea mănăstirilor sêrbesci.* „P. Napló“ scrie, că patriarchul sêrbesc Brankovici a convocat pe ziua de 22 Maiu o mare adunare de bisericani, care se va ocupa de reformarea mănăstirilor sêrbesci. Se va reforma disciplina călugărilor și întreg organismul de până acum existent în mănăstiri. Până acum mănăstirile sêrbesci formau corporațiuni deosebite, după noul proiect însă se vor centralisa într'un singur corp. Se va înființa și o școlă superioară pentru pregătirea acelor tineri, cari vor să între în statul călugăresc. Școlă acesta se va deschide în 1 Septemvre.

* *D-lu Gr. Tocilescu* a fost ales în unanimitate membru al societății archeologice din Orléans. În scrisoarea ce i-a trimis învățatul abate Desnoyers, directorul museului istoric din Orleans, îi dice: „Făcută în unanimitate, alegerea îți dovedesce că prezența d-tale la congresul archeologic ținut la Orléans, a lăsat aci excelente amintiri. Când este vorba de știință, nu mai sunt hotare; ele trebuie să se ridice dinaintea științei și să ne lase a întinde mâna pe d'asupra meschinilor cer-

turi de josnice regiuni; această mână țî-o întindem, țî-o întind eu în particular, în totă sinceritatea. Luna Iunie 1892.“

* *Bibliografic.* A apărut: „Protocolul adunării generali a treia“ a reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Aradului, districtul din dreapta Mureșului, ținute în Arad la 13 și 14 Aprilie n. 1893. Editura Reuniunii. — Arad, 1893 tipografia diecesană. — Cuprinsul: 1. Protocolul adunării generali a III-a a Reun. inv.; 2. A) Cuvânt de deschidere; 3. B) Raportul general al comitetului; 4. C) Învățământul intuitiv în școlă poporală; 5. D) Ce e cauza, de învățătura câștigată în școlă mulți o folosesc de armă chiar contra învățătorului lor?; 6. E) Introducerea elevilor în socotă; 7. F) Rațiociniul despre averea reuniunii; 8. G) Raportul controlorului; 9. H) Raportul bibliotecariului; 10. I) Musica la noi și corurile noastre; 11. L) Credit ipotecar și amortisație; 12. M) Importanța istoriei în educațiune; 13. N) Importanța învățământului fizical pentru școlă poporală; 14. Programa adunării generali. — Cartea se estinde pe 88 pagine în 8° mare. — Prețul unui exemplar 20 cr.

* *Banca englesă.* Colaboratorul unei foi franceze mergând la Londra, a avut norocirea rară de-a pute cerceta interiorul localităților băncii engleze, unde rar se întâmplă, ca să se permită unui strein să între.

Mai întâiu, scrie gazetariul — întră omul în bullion-office, unde sunt supuși la controlă banii ce întră și es dela bancă. Acesta se face cu o cumpenă mare, care e acoperită cu sticlă, și cu care se pôte măsura până la 2000 kgr. Cumpena e pusă în mișcare prin apă și este așa de simțitoare, încât arată și o diferență de 28 miligr. Dacă în un tăier al ei se pune un timbru, arătătoriu deja se mișcă. Dacă o monetă sau o rudă de aur este numai cu ceva mai grea sau mai ușoră, imediat sună un clopoțel electric, care face atenți pe oficiali. De aici intrăm în o sală luminată electric, în care zac cu miile bucățile de aur. Ele sunt aședate în rând pe polițe. În altă odaie se supun la cercetare galbinii intrați la bancă, ca să se constate, că au greutate minimală recerută. Acesta se face érăși cu ajutoriu unei cumpene, care așa e întocmită, încât dacă galbinul are greutatea minimală recerută, cade la o parte în un scriniu în dreapta ér dacă nu corespunde, în stânga. Pe cei din stânga o mașină numai decât îi sfarmă în bucăți. Cumpena acesta măsură la minută 26 de bucăți de galbini. La banca englesă e regula, că numai bancnote nouă pune în circulație, ér cele vechi, ce intră, nu se nimicesc, ci se păstrează. Spre scopul acesta sunt érăși localități anume. Când a fost gazetariul acolo, erau „în dulapuri aședate 77,745,000 bucăți de bancnote, în valóre de 17 miliarde fl. În localul casei centrale, din care se scot banii pentru casele de ți, sunt aședate scinișuri de fer în care stă aurul și bancnotele, puse în pungi. Aici se află aproesimativ 800 milioane fl. Pentru paza băncii sunt 34 ómeni înarmați cu revolvere și alte arme; afară de aceștia sunt postati o ceta întrégă de detectivi, cari iau la ochi pe tot omul care întră.

* *Mulțămită publică.* Pentru incendiații din Pecica română au mai incurs la oficiul parochial următoarele sume :

Pe lista Nr. 9 a d-nilor preoti *Demetriu Ganea* și *Lazaru Adamovici* din Semeac au contribuit : Sânta biserica și economul *Lazaru Istinu* cu câte 2 fl. ; *Lazaru Adamoviciu*, *Demetriu Ganea* preoți, *Gregoriu Roșiu* inv., *Teodoru Suciu*, *Teodoru Guleșin*, *Ilie Barna*, *Petru Hornoiu*, *Teodoru Guleșin iun.*, *Ioanu Calușieriu* și *Georgiu Iustinu iun.* economi câte 1 fl. ; d-na *Liubita Ganea*, *Lazaru Ionescu* inv. ; *Florea Faum*, *Nica Dima*, *Gligoru Maceanu*, *Georgiu Istinu senior*, *Nicolae Babeu* și ved. *Flórea Verișanu* economi câte 50 cr. ; ved. *Sia Verișanu* 40 cr. ; *Teodoru Gusiatu*, *Nica Pascu* și *Teodoru Todinea* economi câte 30 cr. ; *Lazaru Nuna* și *Florea Torsanu* câte 20 cr. de tot suma de 19 fl 70 cr.

Pe lista Nr. 49 a d-lui *Alexandru Crăciunescu* preot din Sat Chinez au contribuit : Biserica rom. ort. cu 5 fl. ; DD. *Alexandru Crăciunescu* și *Petru Augustinu* proprietariu câte 2 fl. ; *Jica Ungureanu* și *Lazaru Bichişiu* economi câte 1 fl. ; *Chirila Șeitineanțu* 50 cr. ; *Maxa Iutchi*, *Jiva Ungureanu*, *Alexandru Sandu* câte 40 cr. ; *Chira Rotariu* 30 cr. ; *Mita Marcu*, *George Chepețanu*, *Teodoru Mercea*, *Stefanu Crăciunescu*, *Ioța Moldovanu*, *Arcadie Ioanovu*, *Paunu Andreiu*, *Lazaru Chepețanu*, *Dam. Radu*, *Davidu Avramu*, *Ilie Virișu*, *Georgiu Popoviciu*, *Efremu Craciunescu* câte 20 cr. ; *Tadia Ioanu*, *Miloșu Giuriciu* câte 10 cr., de totu suma de 15 fl 80 cr.

Pe lista Nr. 66 a d-lui preotu *Ioanu Damșa* din Seceani au contribuit : d-l colectante *Ioanu Damșa* cu 3 fl. ; S. Biserica rom. ort., d-na *Fabia Damșa* mărit. *Iovița* din Brăila (Romania), DD. *Iosif Grădinariu* preot și *Ioanu Raini* cu câte 2 fl. ; *Ioanu Dorobanțu* econom 1 fl. ; *Milanu Marisiu* și *Manasiu Dorobanțu* econom câte 50 cr. ; *Nicolae Tereteanu* econ. 40 cr. ; *Nicolae Carabașu* inv., *Ambrosiu Ciupavu*, *Manasie Stoi*, *Traianu Ciupavu*, *Traila Cosia*, *Dimitrie Romescu*, *Nicolae Lechi*, *Filipu Iovi*, *Traila Mili*, *Petru Albu*, *Manasie Baicu* câte 20 cr. ; *Ioanu Ciupavu*, *Moise Negi* câte 10 cr. de totu suma de 15 fl 80 cr.

Pe lista Nr. 78 a d-lui preot *Mihaiu Giurgiu* din Jebeliu au contribuit : DD. *Vincentiu Popu* avocat 2 fl, *M. Luchița* 1 fl, *Mihaiu Giurgiu* 20 cr, de tot 3 fl 20.

Pe lista Nr. 2 a d-lui protopop din Arad *Moise Bocșanu* au contribuit : DD. *Moise Bocșanu* protopop 10 fl. ; *Demetriu Antonescu* avocat, *Traian Stoicanescu* cand. de avocat, *Dr. Ioanu Suciu* avocat câte 5 fl. ; d-na veduva *Ana Dogariu* proprietăresă 3 fl. ; *Teodoru Filipu* protopresbiter în Pesteșu, *Dr. Georgiu Vuia* medicu câte 2 fl. ; *Efremu Barbu* controlor la sedria orfanală, *Dr. Aurel Dămianu* medicu, *Iuliu Herbay* secretariu la banc'a „Transilvania,” *Clementu Lupșa* oficiant la banca „Transilvania,” *Nicolau Ilic* neguțetoriu, *Dr. Lazar Petco* avocat, *Dionisiu Popoviciu* cassariu consistorialu, *Georgiu Purcariu* comptabilu consist., *Iosif Vessa*

protopresbiter în Tinca, *Petru Suciu* protopresbiter în Beliu, *Teodoru Ceontea* profesor preparandial, *Vasiliu Papp* protopresbiter în Beiusiu, *Augustin Hamsea* director seminarial în Arad, *Petru Truța* avocat, *Gavrila Bodea* preot, *Nicolau Mihalescu* țesetoriu, *Toma Belu* cand. de adv., *Dr. Ioanu Trailescu* profesor de teologie, *Zacharie Milianu* preot în Dézna, *Pavel Paulișanu*, *Ioan Macinicu* plugari, *Anton Hirt* fabricantu de soda și *Bergonzi Gustav* câte 1 fl, de tot suma de 55 fl.

Proste tot deci au incurs până astadi suma de 479 fl 79 cr. (V. Nrii 16, 17, 19. din „Biserica și Școala.”)

Domnii colectanți și domnii dăruitori primescă sin cerele nóstre mulțumite. — Pecica rom. la 29 Aprile (11 Maiu) 1893. — *Ioanu Evuțanu*, m. p. preot rom., cá conducetoriul oficiului parochial.

Concurs.

Conform conclusului Venerabilului Consistoriu eparchial din 18/30 Aprilie 1893. Nrii 1430, 1544. 1792, pentru deplinirea definitivă a parochiei vacante de clasa I. din **Macea** (în comitatul Aradului, protopopiatul Chisineului) se escrie concurs cu termin pe **Dumineca din 13 Iunie v. a. c.**

Emolumintele sunt :

1. Una sesiune pământ arătoriu, care aduce arindă anuală cel puțin 600 fl. v. a.

2. Birul îndatinat dela 180 case ; dela cei cu pământ, una măsură de grâu și una măsură de orz séu cucuruz, érá dela cei cu case fără pământ una măsură de primavară. Birul anual se prețuește în calculul de mijloc 200 fl. v. a.

3. Stólele îndatinate, care anualminte valoréză cel puțin 200 fl. v. a. Deci dotațiunea anuală după calculul de mijloc face 1000 fl. v. a.

Doritorii de a recurge la acésta parochie, vor avé a produce documinte pentru parochie de clasa primă, și anume : testimoniu despre absolvarea alor 8 clase gimnasiali cu esamen de maturitate, și testimoniu de calificațiune preotéscă de clasa primă, avénd recursele adresate comitetului parochial din **Macea** a le subșterne administratorului protopopesc *Iosif Besan* în **Giula** până în 10 Iunie v. a. c. érá sub durata concursului, cu stricta observare a dispozițiunei §. 18, din regulament în vre-o **Duminecă** séu sərbătóre vor avé a-se presenta în biserica din **Macea** spre a-și aréta desteritatea în cântare, eventual în oratorie.

Dat din ședința comitetului parochial gr. or. român din **Macea**, ținută la 9 Maiu 1893.

Gligor Mădărășan, m. p.

Vasiliu Sécui, m. p.

președintele comit. par.

not. comit. par.

În conțelegere cu mine : **IOSIF BEȘAN**, m. p. adm. protopopesc.

—□—

În urmarea abdicerei preotului *Vasiliu Popoviciu* de parochia **Meziad**, conform conclusului Venerabilului Consistoriu gr. or. oradan de dtul 15/27 Februarie Nr. 277/19—B. 1893 se escrie concurs pentru deplinirea ei, cu termin de alegere pe **Dumineca din 13/25 Iunie a. c.**

Emoluțiuni anuale sunt :

1. din pământul parochial un venit de 160 fl.
 2. din birul parochial 25 cubule 146 fl. 55 cr.
 3. Stolele din funcțiuni un venit de 240 fl.
 4. dela 270 numere de case câte una ziua de lucru în bani 55 fl. 50 cr.
- Care toate computate laolaltă dau suma de 602 fl. 05 cr.

Doritorii de-a ocupa această parochie de cl. a II-a, au a-și înainta recursele subscrisului protopresbiter și adresate comitetului parochial din Meziad cel mult până în 12/24 Iunie având recurenții a-se presenta în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta în sta biserică de acolo desteritatea în cele rituale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine : ELIA MOGA, m. p. protopresbiterul Beiușului.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a ambelor stațiuni învățătoresci a școlilor paralele gr. or. române din comuna Zarand, inspectoratul Boroș-Ineului se escrie concurs cu termen de alegere pe **30 Maiu v. 1893.**

Emolumintele împreunate cu un post sunt :

În bani gata 300 fl., pentru scripturistică 10 fl., pentru participarea la conferință 10 fl., 6 stângeni de lemne din care este a se încălzi și sala de învățământ, dela înmormântari unde va fi pofitit 50 cr. Cuartir liber cu intravilan și un pătrariu de sesiune pământ estravilan.

Doritorii de a ocupa aceste posturi învățătoresci au până atunci a-și substerne documentele lor, adresate comitetului parochial din Zarand, Pré Onoratului Domn protopresbiter Ioan Cornea, inspector cercual de școle în Boroș-Ineu. Competenții vor avé a se presenta în vre-o Duminică seú sârbătoare în St. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cânt și tipic.

Cei desteri întru conducerea corului vor fi preferiți.

Se adauge cumcă alegându-se indiviși fără examen de calificațiune, nepotendu-l areta după jumătate an de serviciu, alegerea-li se consideră de nimicită și se va escrie concurs nou.

Din ședința comitetului parochial ținută la 18 April st. v. 1893.

Aurel Iancu, m. p.

președ. com. par.

Cu scirea mea : IOAN CORNEA, m. p. protopresbiter și inspect. școl.

—□—

Prin mórtea preotului Teodor Pelle devenind vacantă parochia de classa a II-a din Bencecul-rom., — protopresbiteratul Timișorii — se escrie concurs pentru deplinirea ei, cu termen de **30 de zile dela prima publicare.**

Emolumentele anuale sunt : Sesiunea parochială ; stola și birul usuat ; un intra-și estravilan, cari toate computate după calculul mediu a celor 5 ani din urmă, dau un venit minimal de 730 fl. v. a. din acesta vèduva are drept la competența normată în §-ul 8 al reg. pentru parochii.

Recursele provèdute cu documente originale de calificațiune, adresate comitetului parochial din Bencecul-rom., să se substèrnă oficiului protopresbiteral din Timișóra (Fabric) ; având recurenții a se presenta în vre-o Duminică ori sârbătoare, înse numai o unică dată, și cu observarea §-ului 18 din reg. pentru parochii, în comuna

susatinsă, spre a-și arăta în s. biserică de acolo desteritatea omiletică și rituală.

Bencecul-rom., 28 Febr. v. 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu Dr. TR. PUTICI, m. p. protopresbiterul Timișorii.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pentru edificarea școlii nouă cu quartir învățătoresc pe basa planului și preliminarului de spese aprobat de V. Consistoriu se va ține licitațiune minuendă la **29 Maiu c. st. n.** după amèdăți la 2 ore la casa comunală.

Prețul esclamării e 2898 fl. 46 cr. Concurenții au se depună înainte de licitațiune vadiul de 10. %

Condițiunile de zidire, planul și preliminarul se pot vedé la subscrisul ca presidiul scaunului școlariu.

Sieitin, (Sajtény cottul Cianad) în 17 Maiu 1893.

Constantin Roșca, m p.

Ilie Moțiu, m. p.

preș. com. par.

not. com. par.

—□—

Pentru colorarea acoperemântului de tinichea a s-tei biserici din **Belinț**, com. Timiș cercul T.-Rekás se va ține în **20 Maiu a. c. st. v.** la 2 ore d. a. în școla locală.

Prețul de esclamare este 95 fl. 52 cr.

Comitetul parochial își resérva dreptul, după licitațiune a contractă cu acela dintre licitanți în care va avé mai multă încredere.

Belinț, 10 Maiu n. 1893.

Petru Caprariu, m. p.

Stefan Hațieg, m. p.

preș. com. par.

not. com. par. ad hoc.

—□—

Pentru zidirea unui nou edificiu de biserică română gr. or. în comuna **Rachita**, comitatul Caraș-Severinului, cercul Bega, după planul și preliminarul aprobat de Venerabilul Consistoriu sub 2/14 Aprilie 1893 Nr 1526 se escrie licitațiune minuendă pe ziua de **18/30 Maiu 1893** la 10 ore a. m. în localitatea școlii din loc.

Prețul de esclamare este 8511 fl. 66 cr.

Concurenții au se depună înainte de începerea licitațiunii vadiul de 10% în numărariu séu în hârtii de valóre.

Reflecta pot numai arhitecti séu zidari de profesiune, respective lemnari de profesiune, cari pentru asemenea întreprinderi n'au stat nici stau în procese.

Resultatul licitațiunii este obligatoriu pentru întreprindétoriu îndată după subscrierea protocolului de licitațiune ; ér pentru comuna bisericéscă numai după aprobarea aceluia din partea Venerabilului Consistoriu, când apoi se și încheie contractul ; rezervându-și comitetul parochial dreptul a încredința zidirea acelu reflectant, la carele va află mai multa garanție, nu numai materială ci și morală.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parochial din loc.

Rachita, din ședința comitetului parochial ținută în 23 Aprilie 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine : GEORGE CRÈCIUNESCU, m. p. protopresbiter tractual.

—□—